

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2010. június 18. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A közösség elleni izgatás büntette miatt **a vádlott** ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa 2009. november 17. napján kihirdetett KB.II.154/2009/9. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlottat a közösség elleni izgatás büntette (Btk. 269. § b) pont) miatt emelt vád alól **felmenti**.

Az ítélet ellen fellebbezésnek van helye.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa a 2009. november 17. napján kihirdetett KB.II.154/2009/9. számú ítéletével a vádlottat a Btk.269.§ b/ pontjába ütköző közösség elleni izgatás büntette miatt 180 napi tétel, napi tételenként 500 Ft pénzbüntetésre és lefokozásra ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról.

A katonai ügyész 3 nap gondolkodási időt tartott fenn nyilatkozatának bejelentésére, majd a vádlott terhére, végrehajtásában felfüggesztett börtönbüntetés kiszabása érdekében fellebbezést jelentett be. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság törvénysértően enyhe büntetést alkalmazott a vádlottal szemben, túlzott jelentőséget tulajdonítva az enyhítő körülményeknek. Jogi álláspontja szerint a hasonló jellegű cselekmények elkövetése sérti a Magyar Honvédségben elvárható szolgálati rendet és fegyelmet, ezért a felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása alkalmas a büntetési célok elérésére.

A vádlott és védője felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészség a Kf.IV.20/2010. számú átiratában a katonai ügyész fellebbezését fenntartva indítványozta a vádlottal szemben felfüggesztett börtönbüntetés kiszabását, egyebekben az ítélet helybenhagyására tett indítványt. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a megállapított tényállás alapján okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, helyesen minősítve a vádlott cselekményét. Mindenben egyetértett az elsőfokú bíróság e körben kifejtett álláspontjával, csupán a kiszabott büntetést nem tartotta alkalmasnak a büntetési célok, különösen a generális prevenció elérésére.

A másodfokú nyilvános ülésen a Katonai Fellebbviteli Ügyészség jelenlévő képviselője az átiratában foglaltakat változatlan tartalommal fenntartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott az Alkotmánybíróság 30/1992. (V.26.) AB számú határozatára és törvényesen állapította meg, hogy a vádlott elkövette a közösség elleni izgatás büntettét, mivel célja nem ismeretterjesztés, hanem gyűlölet szítása volt. Az általa kifüggesztett cikk, amelyben szélsőséges vélemény került megfogalmazásra, alkalmas volt gyűlölet keltésére, ezért a vádlott megvalósította a közösség elleni izgatás büntettét. Mivel a pénzbüntetés eltúlzottan enyhe joghátrányt jelent a vádlottal szemben, megismételte felfüggesztett szabadságvesztés kiszabására irányuló indítványát azzal, hogy az a lefokozás mellékbüntetéssel együtt alkalmas a büntetési célok elérésére.

A vádlott védője perbeszédében fellebbezését fenntartva a vádlott felmentésére tett indítványt. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, mely védenccé vallomását alapszik, nem vitatta, azonban álláspontja szerint a vádlott cselekménye nem alkalmas közösség elleni izgatás büntettének megállapítására. Védenccét ugyanis nem vezette rasszista indulat, csupán egy véleményt kívánt bemutatni, illetve dokumentálni. Álláspontja szerint e bűncselekmény megállapításához szükséges annak tudata, hogy a tanúsított magatartás következtében kialakult indulat aktivitásba csaphat át. Az objektív veszélyhelyzet azonban jelen esetben nem állapítható meg. Mivel a vádlott szándéka nem terjedt ki a bűncselekmény elkövetésére, védenccé felmentését kérte.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az ellentétes irányú fellebbezésekre figyelemmel az első fokú ítéletet, az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be.348.§ (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács az eljárási szabályokat betartotta, a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta és indokolási kötelezettségének is megfelelően eleget tett. Tényállását lényegében a vádlott ténybeli beismerő vallomására alapozta, melyet a rendelkezésre álló bizonyítékok alátámasztottak.

Az ítéletének tényállása azonban jogi következtetést is tartalmaz, (ítélet 3. oldal utolsó bekezdése) ezért azt a másodfokú bíróság, mint helytelen jogi következtetést a Be.352.§ (1) bekezdése alapján mellőzi a tényállásból. E helyesbítéssel az elsőfokú bíróság ítélete már alkalmas a felülbírálatra, az megalapozott, mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól.

A másodfokú bíróság a vádlott és védője által a felmentés érdekében bejelentett fellebbezést alaposnak, míg az ügyész súlyosítás érdekében előterjesztett fellebbezést alaptalannak találta.

A Btk.269.§ b/ pontjába ütköző közösség elleni izgatás büntettét az követi el, aki nagy nyilvánosság előtt, valamely nemzeti, etnikai, faji, vallási csoport, vagy a lakosság egyes csoportjai ellen gyűlöletre uszít.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában helyesen utalt a cselekmény jogi megítélésénél nélkülözhetetlen jogforrásokra, köztük az Alkotmányra, a Polgári és Politikai Jogok Egyezségokmányára, az Alkotmánybíróság 30/1992. (V.26.) AB számú határozatára. Az általa megállapított történeti tényállás a másodfokú bíróság álláspontja szerint - figyelemmel az előbb írt jogforrásokra és az irányadó bírói gyakorlatra - nem alkalmas a Btk.269.§ b/ pontjában írt közösség elleni izgatás büntettének megállapítására.

Az elsőfokú bíróság a váddal egyezően azt róta a vádlott terhére, hogy 2009. április hó végén az Internetről letöltötte a Csendőrségi Lapok X. évfolyamának 11. számában 1916. április 10-én megjelent dr. Horváth István ny. járásbíró „A cigánykérdés hazánkban” címmel megjelent cikkét, amelyben a cigány kisebbség, mint etnikai népességcsoport tagjai ellen irányuló pejoratív tartalmú kijelentések vannak. Ezt a cikket a vádlott 2009 április 27-én az alakulatánál található faliújságra kifüggesztette, amelyet így több katona is elolvasott.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlott magatartása nem valósítja meg a közösség elleni izgatás büntettének törvényi tényállási elemeinek összességét.

A 30/1992. AB határozat V/2. pontja iránymutatást adott arra vonatkozóan, hogy mit kell e bűncselekmény elkövetési magatartásán, a gyűlöletre uszításon érteni. Az Alkotmánybíróság figyelembe véve a jogtörténeti előzményeket, megvizsgálva a Curia iránymutató gyakorlatát, azt rögzíti, hogy „olyan magatartások értendők ide, amelyek alkalmasak arra, hogy az emberek nagyobb tömegében a szenvedélyeket oly magas fokra lobbantsák, amelyből gyűlölet keletkezvén, a társadalmi rend- és béke megzavarására vezethet”. Ennek az iránymutatásnak mentén a bírói gyakorlat - melyet jól tükröznek az EBH 1999/6., illetve a BH 2005/46. számon közzétett eseti döntések - gyűlöletre uszítás alatt feszültséget gerjesztő, lázongó magatartást ért, amely alkalmas arra, hogy az emberek nagyobb tömegében a szenvedélyeket oly mértékben szítsa fel, amely tevékeny gyűlölet kiváltására és ezzel a társadalmi rend- és béke, a harmonikus és toleráns emberi kapcsolatos megzavarásához vezethet. A kialakult veszélyhelyzetnek azonban konkrétan kell lennie. A BH. 2005/46 számú eseti döntés szerint mindez a veszély, a sérelem bekövetkezésének reális lehetőségét jelenti, vagyis olyan helyzet fennállását, amikor a folyamatnak a sérelem bekövetkezése irányába ható továbbfejlődése lehetőségével számolni kell.

A vádlott cselekménye - az újságcikk faliújságra való kitétele - önmagában nem volt alkalmas arra, hogy az előbbieken írt hatást kiváltsa, ezért nem jelentette a közösség elleni izgatás elkövetési magatartásának a kifejtését.

Az elsőfokú bíróság nem tévedett amikor megállapította, hogy a cikk faliújságra való kifüggesztésével a vádlott cselekményét nagy nyilvánosság előtt követte el. Tévedett azonban akkor, amikor mindezt úgy értékelte, hogy a vádlott a cigány nemzetiség ellen ezzel gyűlöletre uszított volna. A vádlott védője ugyanis helyesen hivatkozott arra, hogy a vádlottnak cselekményének elkövetésekor nem kellett azzal számolnia, hogy az általa felgerjesztett indulatok hatására konkrét veszély

keletkezik. A bizonyítási eljárás adatai nem támasztják alá azt a következtetést sem, hogy az adott közegben bármiféle indulat keletkezett volna azok körében, akik a cikk tartalmát megismerték. A másodfokú bíróság álláspontja szerint egy 1916-ban írt cikk önmagában való megismerése, még ha abban vitatható megállapítások is vannak, az ahhoz fűzött jelenkori kommentár nélkül - objektíve sem volt erre alkalmas.

Az előzőekre figyelemmel - törvényi tényállási elem hiánya miatt - a másodfokú bíróság a vádlottat az ellene a Btk.269.§ b/ pontjába ütköző közösség elleni izgatás büntette miatt emelt vád alól a Be.6.§ (3) bekezdés a/ pontjára figyelemmel a Be.331.§ (1) bekezdése alapján, bűncselekmény hiányában felmentette. Meg kívánja jegyezni ugyanakkor, hogy a vádlott magatartása a katonai életviszonyok között kifejezetten helytelen volt, amely azonban legfeljebb fegyelmi eljárást vonhatott volna maga után.

A másodfokú ítélet ellen a Be.386.§ (1) bekezdés c/ pontja alapján fellebbezésnek van helye.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának végzése a Be.372.§ (1) és (2) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2010. június 18.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk. a tanács elnöke, Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk. előadó bíró, Dr. Mészáros László hb. ezredes sk. bíró

A kiadmány hitelül:
Tóth Mihályné
tisztviselő

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, 2011. március 7. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A közösség elleni izgatás büntette miatt a vádlott ellen folyamatban volt büntető ügyben a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2010. június 18. napján kihirdetett ítéletének ügyszámát 6.Kbf.21/2010/4. számra **javítja ki**.

A végzés ellen a kézbesítéstől számított 8 (nyolc) napon belül fellebbezésnek van helye.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2010. június 18. napján kihirdetett ítélet ügyszámát elírás folytán tévesen rögzítette 6.Kbf.21/2009/4. számra. Az iratokból megállapítható, hogy a vádlott ellen folyamatban volt büntetőügy ügyszáma helyesen: 6.Kbf.21/2010/4. szám, erre tekintettel a másodfokú bíróság a hivatkozott ítélet ügyszámát kijavította.

A végzés ellen a Be.261.§ (1) bekezdés alapján fellebbezésnek van helye.

Budapest, 2011. március 7.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk. a tanács elnöke, Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk. előadó bíró, Dr. Mészáros László hb. ezredes sk. bíró

A végzés 2011. március 18. napján jogerős.
Budapest, 2011. március 23.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül:

Tóth Mihályné
tisztviselő